

راهنما به زبان ساده تحریم‌های ایران شامل عنوان اول قانون CAATSA — تحریم‌های سپاه پاسداران

راهنمای فارسی برای متخصصان انطباقی که با تحریم‌ها آشنایی ندارند

اردیبهشت ۱۴۰۵ / مه ۲۰۲۶ | mrsanctions.com تهیه شده توسط

این راهنما مشاوره حقوقی نیست. پیش از استفاده، با انتشارات رسمی اوفک مقایسه کنید.

۱. این قانون چیست و چرا برای شما اهمیت دارد؟

ایالات متحده آمریکا برای دهه‌ها سال تحریم‌های اقتصادی گسترده‌ای علیه ایران اعمال کرده است. این تحریم‌ها محدود می‌کنند که شرکت‌ها و افراد آمریکایی در معاملات با ایران چه کارهایی می‌توانند انجام دهند و به‌طور فزاینده‌ای، شرکت‌های غیرآمریکایی که در بخش‌های مرتبط با ایران فعالیت می‌کنند را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند. یک قانون فدرال به نام **قانون CAATSA (P.L. 115-44)** که در ۲ اوت ۲۰۱۷ تصویب شد، یک لایه جدید اضافه کرد که به‌طور خاص سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (سپاه) را هدف قرار می‌دهد، با پیامدهایی که از هر بخش دیگری از برنامه تحریم‌های ایران سختگیرانه‌تر است.

هدف اصلی رژیم تحریم‌های ایران، محروم ساختن ایران از منابع اقتصادی لازم برای تأمین مالی برنامه هسته‌ای، فعالیت‌های نظامی و حمایت از تروریسم است. این تحریم‌ها جامع‌ترین تحریم‌هایی هستند که دولت آمریکا اعمال می‌کند.

اگر در انطباق، مالی، حقوق، عملیات یا تجارت کار می‌کنید — حتی در شرکتی که مستقیماً با ایران تجارت نمی‌کند — ممکن است با تحریم‌های ایران در کارتان مواجه شوید.

منشأ خطر چیست	چه کسی تحت تأثیر قرار می‌گیرد	خطر چیست
آیین‌نامه معاملات و تحریم‌های ایرانی (CFR 31 بخش ۵۶۰)	شرکت‌ها، افراد و بانک‌های آمریکایی	جریمه‌های کیفری و مدنی؛ مسدودی اموال
تحریم‌های ثانویه: CISADA، IFCA، فرمان ۱۲۸۴۶، فرمان ۱۳۹۰۲	شرکت‌های خارجی در بخش انرژی، نفت، کشتیرانی، فلزات، مالی	قرار گرفتن در فهرست سیاه آمریکا (SDN)؛ قطع دسترسی به سیستم بانکی آمریکا
بخش ۱۰۵ قانون CAATSA؛ فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴؛ آیین‌نامه بخش 31 CFR) GTSR (۵۹۴	هر شخصی که با سپاه پاسداران یا وابستگان سپاه معامله می‌کند	تحریم‌های مسدودکننده شدید تحت اقتدار تروریسم؛ استثناهای معمول بشردوستانه و ارتباطی در دسترس نیستند
آیین‌نامه تحریم‌های مالی ایرانی (CFR 31 بخش ۵۶۱)؛ CISADA	بانک‌های خارجی پردازنده پرداخت‌های مرتبط با ایران	ممنوعیت نگهداشتن حساب‌های کارگزاری آمریکایی (CAPTA)
فرمان اجرایی ۶ فوریه ۲۰۲۶	کشورهای ثالث واردکننده کالاهای ایرانی (از ۲۰۲۶)	تعرفه بالقوه بر کلیه صادرات به ایالات متحده

نکته کلیدی انطباق

تحریم‌های ایران فقط شرکت‌هایی که مستقیماً با ایران معامله می‌کنند را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد — بلکه شرکت‌های غیرآمریکایی در بخش نفت، انرژی، کشتیرانی و مالی را نیز شامل می‌شود. بخش ۱۰۵ قانون CAATSA سختگیرانه‌ترین لایه را برای هر کسی که با سپاه پاسداران معامله می‌کند اضافه می‌کند.

۲. مفاهیم اساسی — اصطلاحاتی که باید بدانید

پیش از ادامه مطالعه، آشنایی با چند اصطلاح مفید است. تحریم‌ها از واژگان تخصصی استفاده می‌کنند و این کلمات اغلب با دقت بسیار به کار می‌روند.

مسدودسازی / انجماد دارایی

وقتی یک شخص یا موسسه «مسدود» می‌شود، اشخاص آمریکایی نمی‌توانند هیچ معامله‌ای با آن‌ها داشته باشند و هر دارایی که در آمریکا یا در دست اشخاص آمریکایی نگه می‌دارند باید منجمد شود — در جای خود نگه داشته، منتقل نشود، پرداخت نشود. این مصادره نیست؛ انجماد است.

فهرست سیاه اصلی دولت آمریکا. اگر شخص، شرکت، کشتی یا هواپیمایی در این فهرست باشد، اشخاص آمریکایی از تقریباً کلیه معاملات با آن‌ها ممنوع هستند.

فهرست NS-MBS (فهرست تحریم‌های غیر-SDN مبتنی بر منو)

فهرست جداگانه و کمتر شناخته‌شده. اشخاص در این فهرست با پیامدهای خاص دولت آمریکا روبرو می‌شوند، اما اموالشان به‌طور خودکار برای اشخاص آمریکایی مسدود نمی‌شود. قانون ۵۰ درصد برای این فهرست اعمال نمی‌شود.

قانون ۵۰ درصد

اگر یک شخص یا شرکت در فهرست SDN باشد، هر موسسه‌ای که ۵۰ درصد یا بیشتر در مجموع توسط اشخاص فهرست‌شده در SDN مالکیت داشته باشد، خودش هم مسدود تلقی می‌شود — حتی اگر نامش در هیچ فهرستی نباشد. باید زنجیره مالکیت را ردیابی کنید، نه فقط نام‌ها را بررسی کنید. این قانون برای فهرست NS-MBS اعمال نمی‌شود.

تحریم‌های ثانویه

تحریم‌هایی که به اشخاص غیرآمریکایی که هیچ ارتباط مستقیمی با ایالات متحده ندارند اما در فعالیتهای خاصی مرتبط با ایران شرکت می‌کنند، اعمال می‌شود.

مجوز عمومی (General License)

مجوز پیش‌تأییدشده برای یک دسته کامل از معاملات. اگر مجوز عمومی آنچه می‌خواهید انجام دهید را پوشش دهد، نیازی به درخواست مجوز از [اوفک](#) ندارید — فقط باید شرایط مجوز را رعایت کنید.

مجوز خاص (Specific License)

مجوز فردی از [اوفک](#) برای معامله‌ای که تحت مجوز عمومی قرار نمی‌گیرد. باید درخواست دهید و منتظر تأیید اوفک بمانید. برای ایران، مجوزهای خاص برای معاملات تجاری به‌ندرت صادر می‌شوند.

بخشی از خزانه‌داری آمریکا که تحریم‌ها را اعمال می‌کند. اوفک فهرست SDN را منتشر می‌کند، مجوزهای عمومی صادر می‌کند، درخواست‌های مجوز خاص را پردازش می‌کند و اقدامات اجرایی مدنی انجام می‌دهد.

آیین‌نامه معاملات و تحریم‌های ایرانی — کتاب قوانین اصلی تحریم‌های ایران قابل اعمال برای اشخاص آمریکایی.

قانون اختیارات اقتصادی اضطراری بین‌المللی — قانون اصلی که به رئیس‌جمهور آمریکا اجازه می‌دهد وضعیت اضطراری ملی اعلام کند و تحریم‌های اقتصادی اعمال کند. اکثر تحریم‌های ایران بر اساس قانون IEPA مجاز هستند. این قانون همچنین شامل استثناهای داخلی برای ارتباطات شخصی، کمک‌های بشردوستانه، و مواد اطلاعاتی است — اما همان‌طور که در بخش ۵ توضیح داده می‌شود، این استثناهای برای سپاه پاسداران یا اشخاص وابسته به سپاه اعمال نمی‌شوند.

آیین‌نامه تحریم‌های تروریسم جهانی — اجرای [فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴](#). آیین‌نامه GTSR در اکتبر ۲۰۱۷، بر اساس بخش ۱۰۵ قانون CAATSA، اصلاح شد تا اموال همه اشخاص خارجی که اوفک به‌عنوان مقامات، نمایندگان یا وابستگان سپاه پاسداران شناسایی می‌کند را به‌عنوان یک طبقه مسدود کند.

CAPTA (تحریم‌های حساب کارگزاری یا قابل برداشت)

مجازاتی که بانک‌های آمریکایی را از نگهداشتن روابط کارگزاری با بانک خارجی که تحریم‌های ایران را نقض کرده، منع می‌کند. عملاً بانک خارجی را از سیستم جهانی دلار قطع می‌کند.

دولت ایران (GOI)

به‌طور گسترده تعریف می‌شود — شامل کلیه سازمان‌ها، ادارات و شرکت‌های دولتی ایران، از جمله بانک مرکزی ایران. تعریف رسمی را در [بخش ۵۶۰.۳۰۴](#) ببینید.

۳. این قانون در عمل چه می‌کند؟

تحریم‌های ایران در سه سطح عمل می‌کنند. سطح اول — گاهی تحریم‌های اولیه نامیده می‌شود — برای اشخاص آمریکایی اعمال می‌شود. سطح دوم — تحریم‌های ثانویه — اشخاص غیرآمریکایی در بخش‌های خاص را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بخش ۱۰۵ قانون CAATSA یک لایه سوم تخصصی برای سپاه پاسداران اضافه می‌کند.

۳.۱ سطح اول: ممنوعیت کامل برای اشخاص آمریکایی

اگر یک شخص آمریکایی هستید — یک شهروند آمریکایی، شرکت آمریکایی، بانک آمریکایی، یا هر کسی که جسماً در ایالات متحده قرار دارد — تحریم‌های ایران یک تحریم تقریباً کامل اعمال می‌کنند.

توضیح به زبان ساده	چه چیزی برای اشخاص آمریکایی ممنوع است
نمی‌توانید کالاهای ایرانی را به آمریکا وارد کنید. این ممنوعیت حتی اگر کالاها از طریق کشورهای دیگر عبور کرده باشند هم اعمال می‌شود.	واردات کالاهای ایرانی
نمی‌توانید محصولات یا خدمات را به ایران بفروشید یا ارسال کنید، حتی به‌طور غیرمستقیم از طریق کشورهای ثالث. اگر دلیلی برای دانستن داشتید که کالاها به ایران می‌رسند، مسئول هستید — حتی بدون آگاهی واقعی. (بخش ۵۶۰.۲۰۴)	صادرات کالا یا خدمات به ایران
حتی خارج از آمریکا، یک شخص آمریکایی نمی‌تواند کالاهای ایرانی را انبار، حمل، تأمین مالی یا بیمه کند. (بخش ۵۶۰.۲۰۶)	داد و ستد با کالاهای ایرانی در هر کجای جهان
نمی‌توانید در کسب‌وکارها یا پروژه‌های ایرانی سرمایه‌گذاری کنید — نه سهام، نه وام برای پروژه‌های ایرانی، نه سرمایه‌گذاری مشترک با موسسات ایرانی.	سرمایه‌گذاری جدید در ایران
نمی‌توانید به یک شخص غیرآمریکایی کمک کنید کاری انجام دهد که خودتان از انجام آن ممنوع هستید. این شامل تأیید، تأمین مالی یا دادن مجوز شرکت به سرمایه‌گذاری‌های ایرانی شرکت تابعه خارجی می‌شود.	تسهیل معاملات (بخش ۵۶۰.۲۰۸)

مراقب باشید — «تله تسهیل» برای شرکت‌های چندملیتی

بسیاری از شرکت‌های آمریکایی با عملیات خارجی معتقدند اگر شرکت تابعه خارجی‌شان یک معامله ایرانی انجام دهد — بدون استفاده از پول، کالا یا کارکنان آمریکایی — در امنیت هستند. اغلب اشتباه می‌کنند.

اگر مسئول انطباق آمریکایی شرکت مادر معامله را تأیید کند، اگر شرکت مادر آمریکایی آن را تأمین مالی کند، یا اگر شرکت تابعه از سیستم‌های فناوری اطلاعات یا زیرساختی که از ایالات متحده کنترل می‌شود استفاده کند، شخص آمریکایی دارد معامله را «تسهیل» می‌کند که تحت [بخش ۵۶۰.۲۰۸](#) به‌طور مستقل ممنوع است. اوفک دقیقاً بر همین اساس اقدامات اجرایی انجام داده است.

۳.۲ سطح دوم: تحریم‌های ثانویه — چرا شرکت‌های غیرآمریکایی اهمیت می‌دهند

تحریم‌های ثانویه دلیلی هستند که شرکت‌ها در اروپا، آسیا و خاورمیانه — بدون هیچ تجارتی با آمریکا — باز هم نگران تحریم‌های ایران هستند.

بخش‌های پوشش‌داده‌شده توسط تحریم‌های ثانویه عبارتند از:

- **نفت و پتروشیمی** — از جمله پردازش نفت ایران (از اکتبر ۲۰۲۴، هر شخصی که آگاهانه در بخش نفت پتروشیمی ایران فعالیت کند در معرض خطر است — فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲)
- **کشتیرانی و کشتی‌سازی** — از جمله کشتی‌هایی که نفت خام ایران را حمل می‌کنند
- **خدمات مالی** — از جمله بانک‌های خارجی که پرداخت‌های بزرگ مرتبط با ایران را پردازش می‌کنند
- **فلزات: آهن، فولاد، آلومینیوم، مس**
- **بیمه** — پوشش محموله‌ها یا موسسات مرتبط با ایران
- **تسلیمات و تجهیزات نظامی**

هشدار مهم — هیچ آستانه دلاری برای تحریم‌های ثانویه وجود ندارد

تحریم‌های ثانویه تحت قانون CISADA و قانون IFCA با معاملات «قابل توجه» فعال می‌شوند — اما هیچ مبلغ دلاری وجود ندارد که به‌طور خودکار یک معامله را قابل توجه یا ایمن کند. اوفک تکرار، ارزش و اهمیت معامله برای فعالیت‌های تحریم‌شده ایران را در نظر می‌گیرد. هیچ پناهگاه امنی بر اساس ارزش دلاری وجود ندارد.

نکته کلیدی انطباق

تحریم‌های ایران یک ممنوعیت تجاری تقریباً کامل برای اشخاص آمریکایی اعمال می‌کند، و به‌طور جداگانه شرکت‌های غیرآمریکایی در انرژی، مالی و کشتیرانی را با تهدید فهرست‌سازی در SDN مواجه می‌کند. بخش ۱۰۵ قانون CAATSA سختگیرانه‌ترین لایه را برای معاملات با سپاه پاسداران اضافه می‌کند.

۴. قوانین از کجا می‌آیند؟

تحریم‌های ایران از سه منبع می‌آیند: قوانین مصوب کنگره، فرمان‌های اجرایی صادرشده توسط رئیس‌جمهور، و آیین‌نامه‌های منتشرشده توسط اوفک.

منبع	توضیح به زبان ساده	مثال‌ها
قوانین مصوب کنگره	قوانینی که کنگره تصویب می‌کند و به رئیس‌جمهور اختیار اعمال تحریم می‌دهد	قانون تحریم‌های ایران (۱۹۹۶)؛ CISADA (۲۰۱۰)؛ قانون IFCA (۲۰۱۲)؛ قانون CAATSA (۲۰۱۷)
فرمان‌های اجرایی	دستورات ریاست‌جمهوری که برنامه‌های تحریم را فعال می‌کنند	فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ (تروریسم جهانی ۲۰۰۱ — مبنای تعیین سپاه پاسداران تحت قانون CAATSA)؛ فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶ (احیای تحریم‌های ثانویه پس از برجام، ۲۰۱۸)؛ فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ (تعیین بخش‌ها، ۲۰۲۰)
آیین‌نامه‌های اوفک (31 CFR)	کتاب قوانین تفصیلی — منت قانونی اجرایی برای آنچه ممنوع است	CFR 31 بخش ۵۶۰ (ITSR) — تحریم اصلی؛ CFR 31 بخش ۵۶۱ (IFSR) — تحریم‌های بانک خارجی؛ CFR 31 بخش ۵۹۴ (GTSR) — آیین‌نامه تروریسم جهانی، شامل مسدودی وابستگان سپاه پاسداران
راهنمایی‌ها و سوالات متداول اوفک	مطالب تفسیری — قانون الزام‌آور نیستند، اما بیانات معتبر از نحوه تفسیر اوفک از قوانین هستند	صفحه سوالات متداول اوفک ؛ مشاوره‌های فرار از تحریم در حمل‌ونقل؛ راهنمای تجارت بشردوستانه

توجه مهم — برجام

بین ۲۰۱۶ و ۲۰۱۸، بسیاری از تحریم‌های ایران در چارچوب برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به‌طور موقت لغو شد. در مه ۲۰۱۸، ایالات متحده از برجام خارج شد و کلیه تحریم‌ها را احیا کرد. هیچ تسهیل برجای فعلی وجود ندارد. کلیه تحریم‌های مورد بحث در این راهنما تا اردیبهشت ۱۴۰۵ / مه ۲۰۲۶ در اجرا هستند.

۵. چرا قانون CAATSA تحریم‌های سپاه پاسداران را سختگیرانه‌تر کرد — آنچه در سال ۲۰۱۷ تغییر کرد

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شاخه‌ای از ارتش ایران است که بخش‌های قابل توجهی از اقتصاد ایران را کنترل می‌کند و با تروریسم، اشاعه تسلیحات و نقض حقوق بشر مرتبط بوده است. قبل از ۲۰۱۷، سپاه پاسداران قبلاً مشمول چندین لایه از تحریم‌های آمریکا بود. اما در ۲۰۱۷، یک قانون فدرال جدید اوضاع را به‌طور قابل توجهی سختگیرانه‌تر کرد.

بخش ۱۰۵ قانون CAATSA چه الزامی داشت

قانون **CAATSA** (قانون **P.L. 115-44**)، امضا شده ۲ اوت ۲۰۱۷ با پشتیبانی دوحزبی تقریباً یکپارچه (۹۸ در مقابل ۲ در سنات، ۴۱۹ در مقابل ۳ در مجلس نمایندگان) به تصویب رسید. عنوان اول قانون CAATSA بر ایران، به‌ویژه سپاه پاسداران، تمرکز داشت. بخش ۱۰۵ از قانون CAATSA اعمال تحریم‌های مرتبط با تروریسم تحت **فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴** را بر سپاه پاسداران به‌عنوان یک کل و بر هر شخص خارجی که اوفک به‌عنوان مقام، نماینده یا وابسته سپاه پاسداران شناسایی کند، الزامی — نه اختیاری — کرد. اوفک با دو اقدام پیروی کرد:

- **۱۳ اکتبر ۲۰۱۷:** اوفک کل سپاه پاسداران را تحت **فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴** برای حمایت از سپاه قدس (که قبلاً برای حمایت از گروه‌های تروریستی از جمله حزب‌الله و حماس تعیین شده بود) تعیین کرد.
- **۳۱ اکتبر ۲۰۱۷:** اوفک آیین‌نامه تحریم‌های تروریسم جهانی (**آیین‌نامه ۳۱ CFR بخش ۵۹۴ — GTSR**) را اصلاح کرد تا مسدودی به‌طور خودکار برای هر شخص خارجی که اوفک به‌عنوان مقام، نماینده یا وابسته سپاه پاسداران شناسایی می‌کند اعمال شود — از لحظه شناسایی، نه فقط هنگام تعیین فردی.

سپاه پاسداران قبلاً هم تحریم بود. واقعاً چه چیزی تغییر کرد؟

این سوال کلیدی است — و پاسخ آن چیزی است که متخصصان اغلب اشتباه می‌کنند.

قبل از اکتبر ۲۰۱۷، سپاه پاسداران قبلاً تحت سه فرمان اجرایی دیگر مربوط به اشاعه تسلیحات و حقوق بشر مسدود بود. اما تعیین تروریسم تحت **فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴** / آیین‌نامه **GTSR** چیزی را حذف کرد که هیچ تعیین قبلی دیگری حذف نکرده بود: استثنای معمول «دریچه‌های امنیتی» که در تقریباً هر برنامه تحریمی آمریکا وجود دارند.

هشدار بحرانی — چهار استثنای معمولی که برای سپاه پاسداران اعمال نمی‌شوند

چهار استثنای زیر، که در تقریباً هر برنامه دیگر اوفک وجود دارند — از جمله تحت سایر اختیارات تحریمی ایران — برای معاملات با سپاه پاسداران یا هر شخص خارجی که به‌عنوان مقام، نماینده یا وابسته سپاه پاسداران تحت آیین‌نامه **GTSR** مسدود شده است، کاملاً غیرقابل دسترس هستند:

- **ارتباطات شخصی** (تماس‌های تلفنی، ایمیل، مکاتبات شخصی عادی — معمولاً همیشه مجاز)
- **کمک‌های بشردوستانه** (مواد غذایی، پوشاک، دارو برای کاهش رنج انسانی — معمولاً مجاز)
- **اطلاعات و مواد اطلاعاتی** (کتاب، فیلم، اخبار، محتوای آموزشی — معمولاً مجاز)
- **معاملات مرتبط با سفر** (هزینه‌های مرتبط با سفر — معمولاً مجاز)

سوال متداول اوفک ۵۳۴ این را مستقیماً توضیح می‌دهد: این استثنای قانون **IEEPA** به سادگی برای تعیین‌شدگان **فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴** / آیین‌نامه **GTSR** اعمال نمی‌شوند.

چه معنایی در عمل دارد:

- یک خبرنگار که با یک مخاطب ایرانی که وابسته سپاه پاسداران است ایمیل مبادله می‌کند — معمولاً تحت سایر مفاد تحریم‌های ایران مجاز است — ممکن است تحت چارچوب تروریسم آیین‌نامه **GTSR** ممنوع باشد.
 - یک سازمان بشردوستانه که کمکی می‌کند که از کانال‌های تحت کنترل سپاه پاسداران عبور می‌کند — معمولاً از استثنای بشردوستانه استفاده می‌کند — اینجا از آن محافظت نمی‌شود.
- نتیجه:** معاملات با سپاه پاسداران یا اشخاص وابسته به سپاه پاسداران نیاز به بررسی کامل اوفک دارند بدون هیچ‌کدام از استثنای دریچه امنیتی که متخصصان معمولاً انتظار دارند.

چه کسانی تحت عنوان اول قانون CAATSA تحت پوشش هستند؟

- **خود سپاه پاسداران** به‌عنوان یک کل سازمانی، از جمله تمام اجزا (نیروی زمینی، نیروی دریایی، نیروی هوافضا، سپاه قدس، بسیج مقاومت).
- **هر شخص خارجی** که اوفک به‌عنوان مقام، نماینده یا وابسته سپاه پاسداران شناسایی کند — مسدودی از لحظه شناسایی توسط اوفک مؤثر است.
- **هر شرکتی که ۵۰ درصد یا بیشتر متعلق باشد** به یک شخص مرتبط با سپاه پاسداران مسدود شده (از طریق قانون ۵۰ درصد).
- سایر مفاد عنوان اول قانون **CAATSA** (بخش‌های ۱۰۶-۱۰۸) **نقض تحریم تسلیحاتی، حقوق بشر، و موشک‌های بالستیک** را پوشش می‌دهند — عمدتاً توسط وزارت خارجه اداره می‌شوند.

نکته کلیدی انطباق

حتی اگر سپاه پاسداران قبلاً هم تحریم بود، تعیین تروریسم تحت قانون CAATSA پناهگاه‌های امنی را حذف می‌کند که در تقریباً هر برنامه دیگر اوفک وجود دارند. قبل از هر معامله‌ای که شامل طرف ایرانی است که ممکن است مقام، نماینده یا وابسته سپاه پاسداران باشد، تأیید کنید که استثنای معمول که معمولاً بر آن‌ها تکیه می‌کنید واقعاً در دسترس هستند — آن‌ها در اینجا نیستند.

۶. چرا تحریم‌های ایران محدودکننده‌تر از سایر برنامه‌هاست

اگر با سایر برنامه‌های تحریمی (کوبا، ونزوئلا، روسیه، کره شمالی) کار کرده‌اید، ایران از نظر ساختار آشنا اما از نظر دامنه سختگیرانه‌تر خواهد بود.

۶.۱ معیار «دلیل برای دانستن» گسترده‌تر از سایر برنامه‌هاست

در اکثر برنامه‌های اوفک، یک شخص آمریکایی برای «آگاهانه» نقض مقررات مسئول است که به‌طور کلی به معنای آگاهی واقعی است. تحت ممنوعیت صادرات ایران (بخش ۵۶۰.۲۰۴)، معیار «دلیل برای دانستن» است — حدی پایین‌تر. اگر نشانه‌های هشداردهنده‌ای دریافت کردید که کالها به ایران می‌روند و آن‌ها را نادیده گرفتید، حتی بدون آگاهی واقعی مسئول هستید.

۶.۲ داد و ستد با کالهای ایرانی محدودیت سرزمینی ندارد

تحت بخش ۵۶۰.۲۰۶، یک شخص آمریکایی نمی‌تواند با کالهای ایرانی در هیچ کجای جهان داد و ستد کند — نه فقط واردات. انبارداری، تأمین مالی یا بیمه کالهای ایرانی در اروپا یا آسیا همچنان برای یک شخص آمریکایی ممنوع است.

۶.۳ ممنوعیت تسهیل حتی بدون ربط آمریکایی اعمال می‌شود

ممنوعیت تسهیل (بخش ۵۶۰.۲۰۸) اشخاص آمریکایی را می‌گیرد که به اشخاص غیرآمریکایی کمک می‌کنند کارهایی انجام دهند که خودشان از انجام آن ممنوع هستند — حتی اگر معامله اصلی از هیچ وجه، کال، فناوری یا قلمرو آمریکایی استفاده نکند.

۶.۴ تحریم‌های ثانویه آستانه دلاری مشخص ندارند

برنامه‌هایی مثل قانون CAATSA برای روسیه آستانه‌های دلاری خاصی دارند. قوانین تحریم‌های ثانویه ایران از «معامله قابل‌توجه» بدون تعریف حداقل دلاری استفاده می‌کنند. اوفک اختیار گسترده‌ای دارد و هیچ پناهگاه امنی بر اساس اندازه معامله وجود ندارد.

۶.۵ تعیین تروریسم سپاه پاسداران استثناهایی را حذف می‌کند که در جاهای دیگر وجود دارند

همان‌طور که در بخش ۵ توضیح داده شد، تعیین اجباری سپاه پاسداران تحت قانون CAATSA تحت فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ استثنای ارتباطات شخصی، کمک‌های بشردوستانه، مواد اطلاعاتی، و سفر را حذف می‌کند که در تقریباً هر برنامه دیگر اوفک وجود دارند — از جمله تحت سایر اختیارات تحریمی ایران. این معاملات مرتبط با سپاه پاسداران را مشمول سختگیرانه‌ترین استاندارد در رژیم تحریم‌های ایران می‌کند.

مراقب باشید — آنچه برای روسیه یا سایر برنامه‌ها کار می‌کند برای ایران کار نمی‌کند

اگر با تحریم‌های روسیه یا ونزوئلا آشنا هستید، آن چارچوب‌ها را برای ایران اعمال نکنید. ایران فهرست SSI ندارد (آن مخصوص روسیه است). تحریم‌های ثانویه ایران بخش‌های متفاوتی را پوشش می‌دهند. ممنوعیت تسهیل ITSR از چارچوب تحریم‌های اولیه روسیه گسترده‌تر است. هر بار اختیارات خاص ایران را بررسی کنید.

نکته کلیدی انطباق

تحریم‌های ایران در چهار جنبه از اکثر برنامه‌های دیگر اوفک سختگیرانه‌تر هستند: معیار گسترده‌تر «دلیل برای دانستن»، ممنوعیت فرامرزی داد و ستد با کالهای ایرانی، تحریم‌های ثانویه بدون آستانه مشخص، و تعیین تروریسم سپاه پاسداران تحت قانون CAATSA که استثناهایی را حذف می‌کند که در جای دیگر وجود دارند.

۷. فهرست سپاه ایران — چه کسانی در آن هستند و چگونه کار می‌کند

اکثر نام‌های مرتبط با تحریم ایران در فهرست SDN ظاهر می‌شوند، که در sanctionssearch.ofac.treas.gov قابل جستجو است.

۷.۱ «مسدودشده» در عمل به چه معناست

اگر طرف مقابل شما در فهرست SDN باشد — یا ۵۰ درصد یا بیشتر از سوی اشخاص فهرست‌شده در SDN مالکیت داشته باشد — نمی‌توانید با آن‌ها معامله کنید. اگر هر اموالی متعلق به آن‌ها نگه می‌دارید، باید آن را منجمد کنید و ظرف ۱۰ روز کاری به اوفک گزارش دهید.

مثال: شرکت **IRGC Holdings Corp** در فهرست SDN است. ۵۵٪ از **Caspian Shipping Ltd** را در اختیار دارد که نامش در هیچ فهرستی نیست. با این حال، **Caspian Shipping Ltd** تحت قانون ۵۰٪ مسدود است. هر شخص آمریکایی که با **Caspian Shipping Ltd** معامله کند ناقض قانون است.

۷.۲ قانون ۵۰ درصد در عمل

غریبالگری تحریم تنها تطابق نام نیست — باید قانون ۵۰٪ را برای زنجیره‌های مالکیت مالکان ذینفع اعمال کنید و فهرست‌های متعدد اوفک را — نه فقط فهرست SDN — بررسی کنید.

۷.۳ فهرست‌های تحریم‌های ثانویه غیر-SDN

علاوه بر فهرست SDN، اوفک فهرست NS-MBS را نگهداری می‌کند که شامل اشخاص مشمول پیامدهای تحریم‌های ثانویه به جای مسدودی کامل است. قانون ۵۰ درصد برای فهرست NS-MBS اعمال نمی‌شود. بانک‌های خارجی که معاملات عمده مرتبط با ایران را تسهیل می‌کنند ممکن است در فهرست CAPTA ظاهر شوند.

نکته کلیدی انطباق

غریبالگری تحریم تنها تطابق نام نیست — باید قانون ۵۰٪ را برای زنجیره‌های مالکیت اعمال کنید و فهرست‌های متعدد اوفک را بررسی کنید. اشخاص وابسته به سپاه پاسداران در فهرست SDN تحت برچسب برنامه [SDGT] ظاهر می‌شوند.

۸. چه مواردی مجاز است — استثناها و مجوزها

۸.۱ آنچه می‌توانید بدون درخواست از اوفک انجام دهید

چه چیزی مجاز است	شرایط / محدودیت‌ها	برای وابستگان سپاه پاسداران اعمال می‌شود؟	
برخی تجارت بشردوستانه شامل بانک مرکزی ایران یا شرکت ملی نفت (GL 8A)	فقط برای مواد غذایی، کالاهای کشاورزی، دارو، تجهیزات پزشکی. شامل اشخاص تعیین‌شده بابت تروریسم یا WMD نمی‌شود.	خیر	GL 8A به‌طور خاص اشخاص تعیین‌شده بابت تروریسم را مستثنی می‌کند. وابستگان سپاه پاسداران در اینجا پوشش داده نمی‌شوند.
فعالیت‌های بشردوستانه NGO در ایران (GL E)	شامل فعالیت‌های مشخص از جمله کمک‌رسانی اضطراری.	خیر	GL E به‌طور خاص سپاه پاسداران یا اشخاص تروریستی را مستثنی می‌کند.
اطلاعات و ارتباطات (بخش ۵۶۰.۲۱۰)	ارتباطات شخصی، رسانه‌های خبری، مواد اطلاعاتی.	خیر — بسیار مهم	این یکی از چهار استثنایی است که تعیین تروریسم قانون CAATSA به‌طور خاص برای مقامات، نمایندگان و وابستگان سپاه پاسداران حذف کرد. بخش ۵ را ببینید.

مهم — فرض نکنید مجوزی در دسترس است

سیاست کلی اوفک برای مجوز دادن به معاملات تجاری با ایران وجود ندارد. تحریم تجاری تقریباً تمام معاملات تجاری را پوشش می‌دهد. برای معاملات مرتبط با سپاه پاسداران، حتی استثنای بشردوستانه و اطلاعاتی که در سایر زمینه‌ها وجود دارند نیز غیرقابل دسترس هستند.

نکته کلیدی انطباق

مجوزهای عمومی دسته‌های محدود بشردوستانه، علمی و شخصی را پوشش می‌دهند. اکثر استثناهایی که سایر برنامه‌های تحریمی اجازه می‌دهند — از جمله ارتباطات شخصی و کمک‌های بشردوستانه — برای معاملات با سپاه پاسداران یا وابستگان سپاه پاسداران اعمال نمی‌شوند.

۹. معنای این موارد برای سازمان شما

۹.۱ اگر شما یک شخص آمریکایی یا شرکت آمریکایی هستید

- تقریباً از کلیه معاملات تجاری با ایران، اشخاص ایرانی یا کالاهای ایرانی ممنوع هستید — صرف‌نظر از اینکه کجا قرار دارید.
- شرکت‌های تابعه خارجی شما به‌طور خودکار تحت آیین‌نامه ITSR قرار نمی‌گیرند، اما نمی‌توانید معاملات مرتبط با ایران آن‌ها را تأیید، تأمین مالی یا تسهیل کنید.
- باید کلیه طرف‌های مقابل را در برابر فهرست SDN غربالگری کنید و قانون ۵۰٪ را برای زنجیره‌های مالکیت اعمال کنید.
- اگر یک پرداخت مسدود شده دریافت کردید یا با اموال مسدود شده مواجه شدید، باید آن را منجمد کنید و ظرف ۱۰ روز کاری از طریق [سیستم گزارش‌دهی اوفک](#) به اوفک گزارش دهید.
- برای هر معامله‌ای که ممکن است شامل سپاه پاسداران یا وابستگان سپاه پاسداران باشد، توجه داشته باشید که استثناهای معمول قانون IEEPA برای ارتباطات، کمک‌های بشردوستانه و مواد اطلاعاتی غیرقابل دسترس هستند.

۹.۲ اگر شما یک شخص غیرآمریکایی هستید

- تحت ممنوعیت جامع آیین‌نامه ITSR نیستید. ممکن است بر اساس قوانین کشور خودتان به‌صورت قانونی با ایران تجارت کنید — مگر اینکه تحریم‌های ثانویه برای آنچه انجام می‌دهید اعمال شود.
- اگر در بخش‌های نفت، پتروشیمی، مالی، کشتیرانی، فلزات یا بیمه ایران فعالیت می‌کنید، خطر قابل‌توجه تعیین آمریکایی (SDN) با تحریم‌های CAPTA را دارید — حتی بدون هیچ ارتباط با آمریکا.
- از اکتبر ۲۰۲۴، بخش‌های نفت و پتروشیمی به‌صورت رسمی تحت فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ تعیین شده‌اند — هر کسی که آگاهانه در آن بخش‌ها فعالیت کند در معرض خطر تحریم‌های ثانویه است.
- فرمان اجرایی فوریه ۲۰۲۶ مکانیزم تعرفه‌ای ایجاد می‌کند که کشورهای ثالث واردکننده کالاهای ایرانی را هدف قرار می‌دهد.

۹.۳ برای همه — صرف‌نظر از ارتباط با آمریکا

- تاکتیک‌های فرار تحریم ایران پیچیده هستند: انتقال کشتی به کشتی، دستکاری ردیاب AIS، تغییر پرچم، شرکت‌های پوششی در امارات. [مشاوره کشتیرانی اوفک آوریل ۲۰۲۵](#) این موارد را به تفصیل توصیف می‌کند.
- [هشدار پالایشگاه‌های کوچک اوفک اردیبهشت ۱۴۰۵](#) به‌طور خاص هشدار می‌دهد که پالایشگاه‌های مستقر در چین که نفت خام ایرانی را پردازش می‌کنند در معرض خطر تحریم هستند.
- هر طرفی که آگاهانه به ایران در فرار از تحریم کمک کند — از جمله وکلا، حسابداران، ارائه‌دهندگان لجستیک و خدمات IT — می‌تواند تعیین شود.

نکته کلیدی انطباق

هر سازمانی در تجارت بین‌الملل، مالی یا کشتیرانی باید رویه‌های غربالگری تحریم ایران داشته باشد — حتی اگر مشتریان ایرانی مستقیم نداشته باشد — زیرا زنجیره‌های تأمین، شبکه‌های کشتیرانی و روابط بانکی همه خطر ایران را در بر دارند.

۱۰. پاسخ‌های رسمی به سوالات متداول

این سوال و جواب‌ها از راهنمایی‌های خود اوفک برای پاسخ به سؤالاتی که بیشتر مطرح می‌شوند استفاده می‌کنند. پاسخ مستقیم ابتدا بیان می‌شود. همه سوالات متداول در ofac.treasury.gov/faqs/all-faqs قابل جستجو هستند.

س. (سوال متداول ۵۳۳): بخش ۱۰۵ قانون CAATSA در مورد سپاه پاسداران چه الزامی داشت؟

پ: بخش ۱۰۵ اعمال تحریم‌های تروریسم تحت [فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴](#) را بر سپاه پاسداران به‌عنوان یک کل و بر مقامات، نمایندگان و وابستگان خارجی سپاه پاسداران الزامی — نه اختیاری — کرد. اوفک سپاه پاسداران را در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۷ تعیین کرد و [آیین‌نامه GTSR](#) را

در ۳۱ اکتبر ۲۰۱۷ اصلاح کرد، مسدودی را برای اشخاص وابسته به سپاه پاسداران به‌عنوان یک طبقه مؤثر نمود — از زمان شناسایی توسط اوفک، نه فقط هنگام تعیین فردی.

س (سوال متداول ۵۳۴): سپاه پاسداران قبل از ۲۰۱۷ هم تحریم بود. با تعیین تروریسم قانون CAATSA چه فرقی کرد؟

پ: تغییر عملی حیاتی، حذف چهار استثنای استاندارد قانون IEEPA است: ارتباطات شخصی، کمک‌های بشردوستانه، اطلاعات یا مواد اطلاعاتی، و سفر. این استثنایها در تقریباً هر برنامه دیگر اوفک وجود دارند — از جمله تحت سایر اختیارات تحریمی ایران. تحت چارچوب تروریسم **آیین‌نامه GTSR**، هیچ‌کدام از آنها برای سپاه پاسداران یا مقامات/نمایندگان/وابستگان سپاه پاسداران مسدود شده تحت آیین‌نامه GTSR اعمال نمی‌شوند. این یک ممنوعیت سختگیرانه‌تر از تعیینات سپاه پاسداران است که قبل از اکتبر ۲۰۱۷ وجود داشت.

س (سوال متداول ۳۸): آیا می‌توانم پرداختی را از طریق ایالات متحده پردازش کنم که خارج از آمریکا شروع و پایان می‌یابد اما یک شخص ایرانی درگیر است؟

پ: خیر. مجوز «U-Turn» که زمانی این کار را مجاز می‌کرد در نوامبر ۲۰۰۸ لغو شد و احیا نشده است. بانک‌های آمریکایی نمی‌توانند این معاملات را پردازش کنند.

س (سوال متداول ۱۰۵): شرکتی که می‌خواهم با آن معامله کنم در فهرست SDN نیست. آیا ایمن است؟

پ: نه لزوماً. قانون ۵۰٪ به این معناست که باید بررسی کنید آیا شرکت ۵۰٪ یا بیشتر (به‌طور تجمیعی) توسط یک یا چند شخص فهرست شده در SDN مالکیت دارد. یک شرکت غیرفهرست شده می‌تواند همچنان مسدود باشد. باید بررسی دقیق مالکیت انجام دهید، نه فقط تطابق نام.

س (سوال متداول ۸۴۴): اگر یک شخص غیرآمریکایی هستم، آیا می‌توانم مواد غذایی و دارو به ایران بفروشم بدون اینکه در معرض خطر تحریم‌های ثانویه آمریکا باشم؟

پ: به‌طور کلی بله — برای مواد غذایی، کالاهای کشاورزی، داروها و اکثر تجهیزات پزشکی واقعی — مادامی که معامله شامل اشخاص تعیین شده بابت تروریسم یا سلاح‌های کشتار جمعی نشود. استثنای بشردوستانه واقعی و مهم است، اما به نفت، خدمات مالی یا معاملات شامل سپاه پاسداران گسترش نمی‌یابد.

س (سوال متداول ۸۳۱): به‌عنوان یک شرکت غیرآمریکایی در بخش نفت، آیا آستانه دلاری وجود دارد که زیر آن از تحریم‌های ثانویه مصون باشم؟

پ: خیر. هیچ آستانه دلاری مشخصی تحت قانون CISADA یا قانون IFCA وجود ندارد. اوفک تکرار، ارزش و اهمیت استراتژیک معامله برای فعالیت‌های تحریم شده ایران را در نظر می‌گیرد. به ارزش دلاری برای تعیین ایمنی تکیه نکنید.

س: شرکت تابعه خارجی شرکت می‌خواهد یک معامله ایرانی انجام دهد. به‌عنوان شرکت مادر آمریکایی می‌توانم فقط از آن دور بمانم؟

پ: بستگی دارد «دور ماندن» یعنی چه. اگر معامله را تأیید کنید، تأمین مالی کنید، از سیستم‌های IT کنترل شده از آمریکا استفاده کنید، یا هر خدماتی که از معامله حمایت می‌کند ارائه دهید، احتمالاً ممنوعیت تسهیل (بخش ۵۶۰.۲۰۸) را نقض کرده‌اید.

س: اگر پرداختی دریافت کنم که مشکوک است ایران را درگیر کند، چه باید بکنم؟

پ: بالفاصله پرداخت را منجمد کنید و بدون راهنمایی اوفک آن را بازنگردانید. ظرف ۱۰ روز کاری از طریق **سیستم گزارش دهی آنلاین اوفک** (CFR 31 بخش ۵۰۱.۶۰۴) گزارش دهید. قبل از انجام هر اقدامی روی وجوه، مشاوره حقوقی بگیرید.

۱۱. منابع اطلاعات رسمی

محتوا	منبع	آدرس
مجوزهای عمومی فعال، مشاوره‌ها، راهنمایی‌ها	صفحه برنامه تحریم‌های ایران اوفک	ofac.treasury.gov/sanctions-programs-

و لینک‌ها به کلیه آیین‌نامه‌های مرتبط		and-country-information/iran-sanctions
منابع CAATSA عنوان اول از جمله سوالات متداول ۵۳۳ و ۵۳۴: اصلاحیه آیین‌نامه GTSR	صفحه برنامه CAATSA (وزارت خزانه‌داری)	CAATSA-Related Sanctions (Treasury)
جستجو برای افراد، شرکت‌ها و کشتی‌های خاص بر اساس نام	جستجوی فهرست SDN اوفک	sanctionssearch.ofac.treas.gov
پاسخ‌های رسمی اوفک به صدها سوال درباره تحریم‌های ایران	صفحه سوالات متداول ایران اوفک	ofac.treasury.gov/faqs/topic/1551
منت کامل آیین‌نامه ITSR (31 CFR بخش ۵۶۰)	آیین‌نامه‌های تحریم اصلی	ecfr.gov/current/title-31/subtitle-B/chapter-V/part-560
آیین‌نامه GTSR (31 CFR بخش ۵۹۴)	آیین‌نامه تروریسم جهانی — اجرای فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴؛ مبنای تعیین سپاه پاسداران تحت قانون CAATSA	ecfr.gov/current/title-31/subtitle-B/chapter-V/part-594
فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴	فرمان اجرایی تروریسم جهانی — مبنای تعیین اجباری سپاه پاسداران	federalregister.gov (2001-09-25)
مشاوره کشتیرانی اوفک آوریل ۲۰۲۵	راهنمای شناسایی و اجتناب از فرار ایران از تحریم در کشتیرانی	ofac.treasury.gov/media/934236/download
هشدار پالایشگاه کوچک اوفک اردیبهشت ۱۴۰۵	هشدار به پالایشگاه‌های پردازشگر نفت خام ایرانی	ofac.treasury.gov/media/935546/download
ارسال گزارش اموال مسدودشده و معاملات ردشده	سیستم گزارش‌دهی اوفک	ofac.treasury.gov/ofac-reporting-system
درخواست مجوز فردی برای معاملاتی که تحت مجوز عمومی قرار نمی‌گیرند	درخواست مجوز اوفک	ofac.treasury.gov/ofac-license-application-page

نکته کلیدی انطباق

منبع معتبر برای کلیه اطلاعات تحریم‌های ایران وبسایت رسمی [اوفک](https://mrsanctions.com) است — نه منابع ثانویه، پایگاه‌های داده قانونی یا راهنماهایی مثل این که ممکن است آخرین به‌روزرسانی‌ها را منعکس نکنند.

این راهنما توسط mrsanctions.com برای اهداف اطلاع‌رسانی تهیه شده است. این مشاوره حقوقی نیست. کلیه مفاد باید قبل از استفاده در تصمیمات انطباقی در برابر انتشارات رسمی اوفک تأیید شوند. اردیبهشت ۱۴۰۵ / مه ۲۰۲۶.